

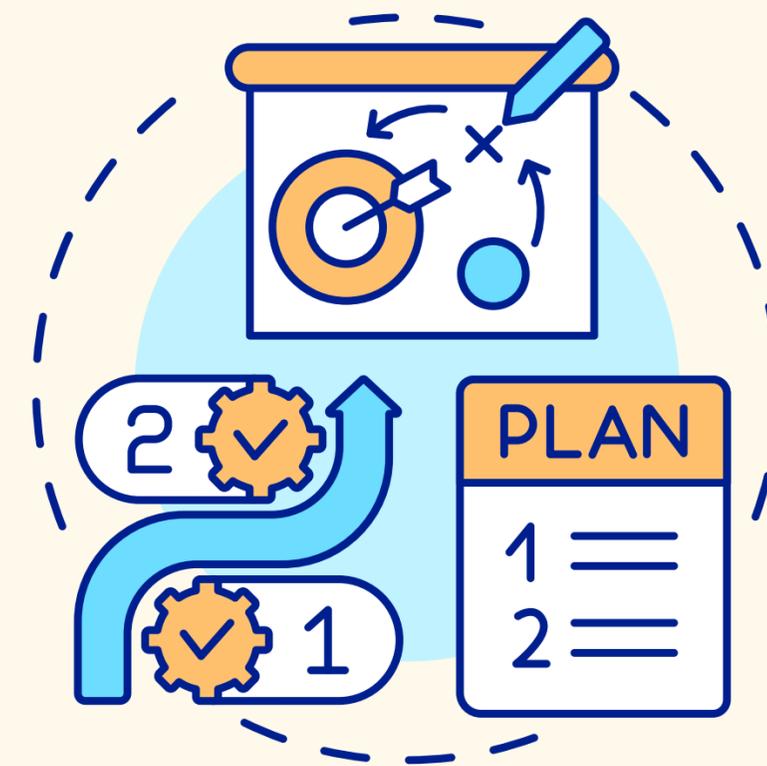
การออกแบบและ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

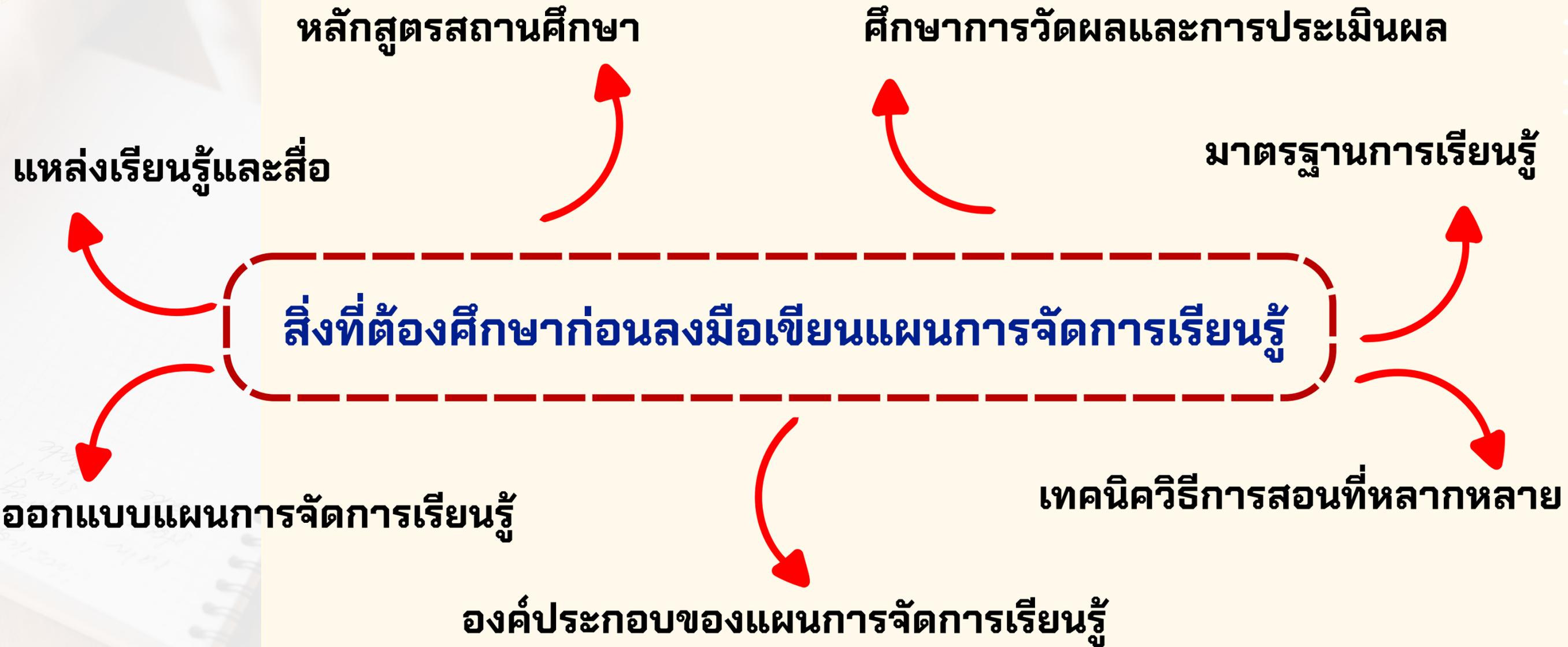
▶ แผนการจัดการเรียนรู้

หมายถึง แผนการสอน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติจริงเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ ค้นพบคำตอบหรือการกระทำด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริงในชีวิต ประจำวัน รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น โดยครูคอยให้ คำแนะนำและดูแลนักเรียน

หลักในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

- ควรรู้ว่าสอนเพื่ออะไร
- ใช้วิธีการสอนอย่างไร
- สอนแล้วผลเป็นอย่างไร

องค์ประกอบหลักของแผนการสอน/แผนการจัดการเรียนรู้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) คือ สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

- พุทธิพิสัย (Cognitive) คือ จุดประสงค์ที่เน้นความสามารถทางสมอง ความรู้ในเนื้อหา และทฤษฎี
- ทักษะพิสัย (Skill) คือ จุดประสงค์ที่เน้นความสามารถทางปฏิบัติ
- จิตพิสัย (Affective) คือ จุดประสงค์ที่เน้นคุณธรรม และจิตใจ

2. การเรียนการสอน (Learning) คือ กระบวนการที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

- สารการเรียนรู้
- เนื้อหาวิชา
- กิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน

3. การวัด และประเมินผล (Evaluation) คือ การตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรม หรือ ลักษณะพึงประสงค์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	รายวิชา.....
รหัสวิชา.....	ชั้น.....
หน่วยการเรียนรู้ที่.....	เรื่อง.....
	เวลาเรียน.....
	ชั่วโมง.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้

- มาตรฐานการเรียนรู้ (เขียนข้อความทั้งหมด ตามเล่มหลักสูตรแกนกลาง)
- ตัวชี้วัด (เขียนข้อความทั้งหมด ตามเล่มหลักสูตรแกนกลาง)

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ต้องวิเคราะห์หาคำสำคัญในตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ว่าต้องการให้นักเรียนรู้อะไร ทำอะไรได้ (ดึงมาจากตัวชี้วัดในแผนนี้เท่านั้น) แล้วทำการสังเคราะห์เป็นแก่นความรู้/เรียกว่า สาระสำคัญ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (

- การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ต้องมาจากตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้
- การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้

4. สาระการเรียนรู้

- สาระแกนกลาง (ตามเล่มหลักสูตรแกนกลาง)
- สาระท้องถิ่น (ตามเล่มหลักสูตรสถานศึกษา ถ้ามี)

5. สมรรถนะสำคัญ

- เลือกสมรรถนะที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด หรือผลการเรียนรู้ (1 แผน ไม่จำเป็นต้องวัดครบทุกข้อ แต่ 1 รายวิชาต้องวัดครบทั้ง 5 ข้อ)

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

(เลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมได้ออกแบบให้ผู้เรียนมี ซึ่งอาจไม่ครบทั้ง 8 ประการ) (1 แผน ไม่จำเป็นต้องวัดครบทุกข้อ แต่ 1 รายวิชาต้องวัดครบทั้ง 8 ข้อ)

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

- กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมนำสู่การเรียนรู้ (ขั้นนำ) กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ (ขั้นสอน) และกิจกรรมรวบยอด (ขั้นสรุป) หรือผู้สอนอาจ จัดกิจกรรมตามรูปแบบทฤษฎีการเรียนรู้/วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน/เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้)

- การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามเป้าหมายการเรียนรู้ สามารถสร้างชิ้นงาน/ภาระ งานตามที่กำหนด ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะนำผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย และสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดคุณภาพที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
- ทั้งนี้การออกแบบกิจกรรมเป็นการพัฒนาคุณลักษณะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสมรรถนะสำคัญ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย

8. การวัดและประเมินผล (การวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์)

- ประกอบด้วย การประเมินผลชิ้นงาน ภาระงานรวบยอด การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินตนเองของผู้เรียน

(การวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินเพื่อการพัฒนา ซึ่งผู้สอน ประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การแสดงออกในการปฏิบัติผลงาน การแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ของผู้เรียน โดยมีเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในพัฒนา)

9. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- การกำหนดวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและกิจกรรมการเรียนรู้

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

- ประกอบด้วย 3 ส่วน
- ผลการจัดกิจกรรม
- ปัญหาที่พบ
- ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหา

11. ความคิดเห็นของผู้บริหาร

การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน

- จุดประสงค์ปลายทาง เป็นจุดประสงค์ใหญ่ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนในเรื่องหรือวิชานั้น
- จุดประสงค์นำทาง เป็นจุดประสงค์ย่อยที่อ้างการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในขณะที่ครูทำการสอน มักเขียนในเชิงพฤติกรรมจึงเรียกว่า “จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม”
 - แผนการสอนจะเขียนจุดประสงค์ปลายทางหรือไม่ก็ได้แต่ต้องมีจุดประสงค์นำทางหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมปรากฏในแผนการสอนทุกแผน

จุดประสงค์การเรียนรู้	
การเขียนจุดประสงค์ปลายทาง	การเขียนจุดประสงค์นำทาง
ด้านพุทธิพิสัย (Head) - เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ.....	- บอกชื่อ/ความหมาย/ประโยชน์ของ..... ได้ - อธิบายขั้นตอนของ..... ได้ - บรรยายลักษณะของ..... ได้ - วิเคราะห์ผลดี-ผลเสียของ..... ได้ - อภิปรายเกี่ยวกับ..... ได้ ฯลฯ
ด้านทักษะพิสัย - เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติ เกี่ยวกับ.....	- สาธิตเกี่ยวกับ..... ได้ - ปฏิบัติเกี่ยวกับ..... ได้ - ทดลองเกี่ยวกับ..... ได้ - แก้ปัญหาเกี่ยวกับ..... ได้ ฯลฯ
ด้านจิตพิสัย (Heart) - เพื่อให้ นักเรียนตระหนักในคุณค่า/ ความสำคัญของ.....หรือ เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดี ต่อ.....	- บรรยายประโยชน์ของ..... ได้ - บรรยายคุณค่า/ความสำคัญของ..... ได้ - ปฏิบัติตนเกี่ยวกับ.....ด้วยความ เต็มใจ - ปฏิบัติตนเกี่ยวกับ.....ด้วยความ รับผิดชอบสม่ำเสมอ ฯลฯ

คำกริยาที่บอกถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ ในการเขียนจุดประสงค์ทั่วไป ด้าน K P A

คำกริยาที่บ่งบอกถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้าน K P A

ด้านพุทธิพิสัย (ความรู้) Cognitive Domain (K)	ด้านทักษะพิสัย (ทักษะ) Psychomotor Domain (P)	ด้านเจตพิสัย (เจตคติ) Affective Domain (A)
ขั้นความรู้จำ <ul style="list-style-type: none"> - บอก - ชี้ - บ่ง - ให้รายการ - จับคู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เขียน - ปฏิบัติตามระเบียบ - ทำตามข้อเสนอ - ชวนกัน - ตอนกิ่ง - ทำตามขั้นตอน - ทำความเคารพ - ฝึกปฏิบัติงาน - ร้องเพลง - แสดงละคร - ตรวจสอบ - ประกอบเครื่องมือ - ใช้เครื่องมือ - ใช้อุปกรณ์ - ปฏิบัติงาน - ติดตั้งอุปกรณ์ - ตรวจสอบและแก้ไข - ซ่อมบำรุง - สร้าง - ประดิษฐ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจฟัง - เอาใจใส่ - กระตือรือร้น - ยอมรับ - เห็นประโยชน์ - เต็มใจ - กระตือรือร้น - ปฏิบัติตนเป็นประจำสม่ำเสมอ - เห็นความสำคัญ - เห็นคุณค่า - รับผิดชอบ - มีทัศนคติ - มีระเบียบ - ประณีต - มีค่านิยม - ชอบปฏิบัติ - มีบุคลิกภาพ - ยึดมั่น - อดทน อดกลั้น - ควบคุมตนเอง - แสดงความสนใจ - เห็นด้วย - ให้ความ - ร่วมมือ - ปฏิบัติตาม - ร่วมกิจกรรม - ปฏิบัติงานตรงเวลา
ขั้นความเข้าใจ <ul style="list-style-type: none"> - บอกความแตกต่าง - ขยายความ - ยกตัวอย่าง - อธิบายความหมาย - สรุป - สาธิต - อธิบาย - อภิปราย 	ขั้นนำไปใช้ <ul style="list-style-type: none"> - ประยุกต์ - จัดระบบ - แก้ปัญหา - เปลี่ยนแปลง - คำนวณ - เสนอ 	ขั้นวิเคราะห์ <ul style="list-style-type: none"> - เปรียบเทียบ - แยกแยะความแตกต่าง - ทดสอบ - วิเคราะห์ - ตรวจสอบ - สังเกต - ให้เหตุผล - จำแนก
ขั้นประเมินค่า <ul style="list-style-type: none"> - คัดลึนใจ - พิจารณา - สรุปประเมิน - เลือก - วิเคราะห์ - เปรียบเทียบ - ทบทวน - ให้คะแนน, ข้อคิดเห็น 		

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- เป็นจุดประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงว่า หลังจากการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างไรบ้าง ผู้สอนจะเขียนขึ้นเพื่อใช้ในการสอนเนื้อหาย่อยที่สอนแต่ละครั้ง เพราะจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวัดผลได้ชัดเจนว่า ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
- คำที่ใช้จะเป็นคำกริยาที่บ่งให้เห็นการกระทำที่ผู้สอนสังเกตและวัดผลได้ชัดเจน

คำกริยาที่บอกถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ ในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- รู้ = ให้ความหมายได้ บอกชื่อได้ บอกเรื่องราวได้
- เข้าใจ = แยกแยะได้ อธิบายได้ แปลความได้ ขยายความได้
- นำมาใช้ = ปฏิบัติได้ แสดงได้ เตรียมการได้ ผลิตได้ สานิตได้
- วิเคราะห์ = จำแนกได้ แบ่งกลุ่มได้ อ้างอิงได้ แยกแยะได้
- สังเคราะห์ = อธิบายได้ จัดระเบียบใหม่ได้
- ประเมินค่า = บอกความแตกต่างได้ เปรียบเทียบได้